

Downloaded via the EU tax law app / web

Asia C-360/06

Heinrich Bauer Verlag BeteiligungsGmbH

vastaan

Finanzamt für Großunternehmen in Hamburg

(Finanzgericht Hamburgin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Sijoittautumisvapaus – Verolainsäädäntö – Yhteisövero – Pääomayhtiöistä omistettujen noteeraamattomien osuuksien arvostaminen

Tuomion tiivistelmä

Henkilöiden vapaa liikkuvuus – Sijoittautumisvapaus – Verolainsäädäntö – Varallisuusvero

(ETY:n perustamissopimuksen 52 artikla (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 52 artikla, josta puolestaan on muutettuna tullut EY 43 artikla) ja 58 artikla (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 58 artikla, josta puolestaan on tullut EY 48 artikla))

Pätevän oikeuttamisperusteen puuttuessa ETY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 52 artikla, josta puolestaan on muutettuna tullut EY 43 artikla) ja ETY:n perustamissopimuksen 58 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 58 artikla, josta puolestaan on tullut EY 48 artikla) kanssa on ristiriidassa jäsenvaltion verolainsäädännön soveltaminen siltä osin kuin arvostettaessa pääomayhtiöstä omistettuja noteeraamattomia osuuksia sen varallisuusveron määrittämiseksi, jonka mainitun pääomayhtiön emoyhtiö on velvollinen maksamaan, sen vaikutuksesta tämän pääomayhtiön osakkuudelle toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä lasketaan suurempi arvo kuin sen osakkuudelle kyseessä olevaan jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä, edellyttäen kuitenkin, että tällainen osakkuus voi antaa sille selvän vaikutusvallan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen henkilöyhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä tämän toiminnasta.

Tällaisesta erilaisesta kohtelusta aiheutuu verotuksellinen haitta emoyhtiölle, joka omistaa kokonaisuudessaan mainitun pääomayhtiön, joka saattaa luopua osakkuudesta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä.

Tarpeella säilyttää verojärjestelmän johdonmukaisuus ei voida perustella tällaisesta lainsäädännöstä johtuvaa rajoitusta, koska jotta tällaiseen perusteluun tukeutuva argumentti voitaisiin hyväksyä, on selvitettävä, että kyseinen verotuksellinen etu on suorassa yhteydessä tämän edun kompensointiin, joka tapahtuu kantamalla tietty vero.

Tällaista lainsäädäntöä ei voida perustella myöskään verovalvonnan tehokkuutta koskevalla argumentilla, koska veroviranomaiset voivat pyytää asianomaisilta verovelvollisilta itseltään tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä, jotta verovelvollisten osakkuudet toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneissa yhtiöissä voidaan arvostaa.

(ks. 31–33, 37 ja 39–42 kohta sekä tuomiolauselma)

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

2 päivänä lokakuuta 2008 (*)

Sijoittautumisvapaus – Verolainsäädäntö – Yhteisövero – Pääomayhtiöistä omistettujen noteeraamattomien osuuksien arvostaminen

Asiassa C-360/06,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Finanzgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt 11.8.2006 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 5.9.2006, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Heinrich Bauer Verlag BeteiligungsGmbH

vastaa

Finanzamt für Großunternehmen in Hamburg,

Heinrich Bauer Verlag KG:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit L. Bay Larsen (esittelevä tuomari), J. Makarczyk, J.-C. Bonichot ja C. Toader,

julkisasiamies: V. Trstenjak,

kirjaaja: hallintovirkamies B. Fülöp,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.11.2007 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Heinrich Bauer Verlag BeteiligungsGmbH, edustajanaan Steuerberater R. Scheidmann, avustajinaan Rechtsanwalt K. Eicker ja Rechtsanwalt R. Obser,
- Finanzamt für Großunternehmen in Hamburg, edustajanaan M. Fromm,
- Saksan hallitus, asiamiehenään M. Lumma, avustajanaan C. Blaschke,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään R. Lyal ja W. Mölls,

kuultuaan julkisasiamiehen 10.1.2008 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,
on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee ETY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 52 artikla, josta on puolestaan muutettuna tullut EY 43 artikla) ja ETY:n perustamissopimuksen 58 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 58 artikla, josta puolestaan on tullut EY 48 artikla) tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Heinrich Bauer Verlag BeteiligungsGmbH (jäljempänä HBV) ja Finanzamt für Großunternehmen in Hamburg (jäljempänä Finanzamt) ja joka koskee kahdessa ulkomaille sijoittautuneessa yhtiössä osakkuuksia omistavan HBV:n osuuksien arvon vahvistamista HBV:n emoyhtiön Heinrich Bauer Verlag KG:n (jäljempänä HB) varallisuusveron määrän määrittämiseksi verovuodelle 1988.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

3 Ennakkoratkaisupyyntöstä ilmenee, että Saksan lain mukaan silloin, kun arvostetaan pääomayhtiöistä omistettuja noteeraamattomia osuuksia varallisuusveron määräämiseksi, näiden yhtiöiden osakkuudet ulkomaisissa henkilöyhtiöissä arvostetaan niiden myyntiarvon perusteella, kun taas osakkuudet kotimaisissa henkilöyhtiöissä arvostetaan yksinomaan varallisuusarvon perusteella. Jos myyntiarvoa ei voida määrittää arvostamista edeltäneiden 12 viimeisen kuukauden aikana tapahtuneen myynnin perusteella, se määritetään kyseisen yhtiön varallisuusarvon ja tuottonäkymien perusteella.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

4 HBV on pääomayhtiö, jota ei ole noteerattu pörssissä ja jonka kotipaikka on Saksassa. Kaikki sen yhtiöosuudet omistaa sen emoyhtiö HB.

5 HBV omistaa osakkuuksia ulkomaisissa kommandiittiyhtiöissä eli vuonna 1986 perustetussa espanjalaisessa Bauer Ediciones Sociedad en Comandita Madrid -yhtiössä (jäljempänä HBE) ja itävaltalaisessa Basar Zeitungs- und Verlagsgesellschaft mbH und Co. KG Wien -yhtiössä (jäljempänä WBC), jonka kaikki osuudet sen hankki vuonna 1988.

6 HBV:n osuuksien arvo on täytynyt arvioida, jotta voitiin määrittää verovuotta 1988 varten HB:n maksettavaksi tulevan varallisuusveron määrä.

7 Finanzamt otti huomioon kyseisessä arvostamisessa varallisuusarvon eli HBE:n ja WBC:n substanssiarvon lisäksi myös niiden tuottonäkymät.

8 HBV nosti Finanzgericht Hamburgissa kanteen Finanzamtin päätöksestä ja väitti, että ainoastaan yhtiöiden varallisuusarvo olisi otettava huomioon. Lisäksi olisi sen mielestä vastoin järjestelmän logiikkaa arvostaa osuudet kansallisista henkilöyhtiöistä yksinomaan niiden varallisuusarvon mukaisesti, kun taas ulkomaisten henkilöyhtiöiden osalta huomioon otetaan varallisuuden lisäksi myös tuottonäkymät niin, että nämä kaksi tekijää yhdessä vastaavat myynti- tai markkina-arvoa.

9 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa HBV:n osakkuudesta HBE:ssä, että osakkuutta kotimaisessa yhtiössä ja ulkomaisessa yhtiössä koskevat erilaiset arvostamismenetelmät johtavat erilaisten arvojen vahvistamiseen, mikä heijastuu suoraan

varallisuusverorasituksen suuruuteen. Se, että osakkuudella ulkomaisessa yhtiössä on korkeampi arvo kuin osakkuudella kotimaisessa yhtiössä, saattaa johtaa sijoittautumisvapauden rajoittamiseen.

10 Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen mukaan tällainen rajoittaminen voidaan hyväksyä vain, jos sillä on ETY:n perustamissopimuksen mukainen legitiimi tavoite. Tämä tuomioistuin ei kuitenkaan voi yksilöidä tällaista tavoitetta, jolla voitaisiin oikeuttaa näin esiin tuotu epäyhdenvertainen kohtelu.

11 HBV:n osakkuus WBC:ssä ei voi johtaa perustamissopimuksen 52 artiklan 1 kohdan mukaisen sijoittautumisvapauden loukkaamiseen vuoden 1988 osalta, koska Itävallan tasavalta on kuulunut Euroopan unioniin vasta 1.1.1995 lähtien. Sama pätee 2.5.1992 allekirjoitettuun Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (EYVL 1994, L 1, s. 3; jäljempänä ETA-sopimus), jonka sopimuspuoli tämä valtio oli mutta joka tuli voimaan vasta 1.1.1994.

12 Kyseessä ei myöskään voine olla pääomien vapaan liikkuvuuden loukkaaminen, koska riidanalaisena aikana voimassa olleet asiaa koskevat säännökset ja määräykset eivät olleet esteenä sille, että osakkuudet kotimaisessa henkilöyhtiössä arvostetaan eri tavalla kuin osakkuudet toiseen jäsenvaltioon tai kolmanteen valtioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä.

13 Tässä tilanteessa Finanzgericht Hamburg on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko ristiriidassa – – perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklan – – kanssa se, että arvostettaessa pääomayhtiöistä omistettuja noteeraamattomia osuuksia osakkuus kotimaisessa henkilöyhtiössä arvostetaan alemman arvoiseksi kuin osakkuus toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä?”

Alustava huomautus

14 Finanzamt toteaa huomautuksissaan, että ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin erehtyy saksalaisen pörssinoteeraamattomista pääomayhtiöistä omistettujen osuuksien arvostamisjärjestelmän vaikutuksista perustamissopimuksen perustavanlaatuisten vapauksien noudattamisen osalta. Todellisuudessa kyseessä ei ole syrjintä, ei suora eikä välillinen, koska verotukselliselta kannalta tuottotekijät otetaan huomioon sekä kansallisten osakkuuksien että ulkomaisten osakkuuksien osalta.

15 Tältä osin on palautettava mieliin, ettei yhteisöjen tuomioistuimen asiana ole ottaa kantaa kansallisten säännösten tulkintaan, vaan yhteisöjen tuomioistuinten ja kansallisten tuomioistuinten välisen toimivallanjaon puitteissa sen on otettava huomioon ennakkoratkaisupyynnössä esitetyt, ennakkoratkaisukysymykseen liittyvät tosiasiat ja oikeudelliset seikat, sellaisina kuin kansallinen tuomioistuin on ne määritellyt (ks. asia C-475/99, *Ambulanz Glöckner*, tuomio 25.10.2001, Kok. 2001, s. I-8089, 10 kohta ja asia C-153/02, *Neri*, tuomio 13.11.2003, Kok. 2003, s. I-13555, 34 ja 35 kohta).

16 Näin ollen ennakkoratkaisukysymystä on tarkasteltava Finanzgericht Hamburgin ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevassa päätöksessä määrittelemien tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen pohjalta.

Ennakkoratkaisukysymyksen tarkastelu

17 Aluksi on muistutettava, että vaikka välitön verotus kuuluu jäsenvaltioiden toimivaltaan, jäsenvaltioiden on kuitenkin käyttäessään tätä toimivaltaansa noudatettava yhteisön oikeutta ja

erityisesti pidättäytyttävä kaikenlaisesta kansalaisuuteen perustuvasta syrjinnästä (ks. mm. asia C-251/98, Baars, tuomio 13.4.2000, Kok. 2000, s. I-2787, 17 kohta ja asia C-105/07, Lammers & Van Cleef, tuomio 17.1.2008, 12 kohta, ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

18 Saksan hallitus ja Euroopan yhteisöjen komissio väittävät HBV:n osakkuudesta WBC:ssä, että verovuoden 1988 osalta perusvapauksiin ei voida vedota, koska Itävallan tasavalta ei vielä ollut Euroopan yhteisön jäsen eikä ETA-sopimusta vielä ollut allekirjoitettu.

19 Saksan hallitus väittää HBV:n osakkuudesta HBE:ssä, että nyt esillä olevassa asiassa sijoittautumisvapaus ei ole merkityksellinen, koska HBV:n sitoumukset Espanjassa eivät kuulu tämän vapauden soveltamisalaan vaan ne ovat ennemminkin pääomien vapaan liikkuvuuden puitteissa pelkkiä pääomien investointeja.

20 Mainitun hallituksen mukaan HBV:n osakkuus HBE:ssä äänettömän yhtiömiehen ominaisuudessa ei mahdollista ensin mainitun yhtiön selvää vaikutusvaltaa espanjalaisen yhtiön toimintaan. HBV on päinvastoin suljettu päätöksenteon ja HBE:n kolmansiin kohdistuvan edustuksen ulkopuolelle. Sijoittautumisvapaus voi olla kyseessä vain silloin, kun kyseisen jäsenvaltion kansalainen omistaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön pääomasta sellaisen osuuden, joka antaa hänelle selvän vaikutusvallan kyseisen yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä yhtiön toiminnasta.

21 Mitä tulee HBV:n osakkuuteen WBC:ssä, on tutkittava, voidaanko sijoittautumisvapautta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä ja erityisesti perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklaa soveltaa tällaiseen tilanteeseen.

22 Tältä osin on palautettava mieleen, kuten Saksan hallitus, komissio ja julkisasiamies ratkaisuehdotuksensa 49 kohdassa ovat esittäneet, että yhtäältä Itävallan tasavalta on kuulunut yhteisöön vasta 1.1.1995 lähtien ja että toisaalta ETA-sopimus on tullut voimaan vasta 1.1.1994.

23 Tästä seuraa, ettei perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklaan perustuvaa sijoittautumisvapautta eikä ETA-sopimuksen 31 artiklan vastaavaa määräystä voitu soveltaa arvostettaessa HBV:n osakkuutta WBC:ssä.

24 HBV:n HBE:stä omistaman osakkuuden osalta on myös tutkittava, voidaanko perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklaa soveltaa tällaiseen tilanteeseen.

25 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sijoittautumisvapaus, joka perustamissopimuksen 52 artiklassa tunnustetaan jäsenvaltioiden kansalaisille ja joka sisältää oikeuden ryhtyä toimimaan ja toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana samoin edellytyksin kuin sijoittautumisvaltion lainsäädännössä on määritelty sen omille kansalaisille, sisältää perustamissopimuksen 58 artiklan mukaisesti niiden jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti perustettujen yhtiöiden, joiden sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on yhteisön alueella, oikeuden harjoittaa toimintaansa kyseisessä jäsenvaltiossa sivuliikkeen tai kauppaedustajan liikkeen välityksellä. Yhtiöiden osalta on tässä yhteydessä todettava, että niiden kotipaikkaa, niin kuin se on edellä määritelty, tarvitaan määrittelemään se yhteys, joka liittyy ne tietyn valtion oikeusjärjestykseen samalla tavalla kuin kansalaisuus on osoituksena luonnollisten henkilöiden yhteydestä valtioonsa (ks. mm. asia C-141/99, AMID, tuomio 14.12.2000, Kok. 2000, s. I-11619, 20 kohta).

26 On vielä täsmennettävä, että vaikka sijoittautumisvapautta koskevien määräysten tarkoituksena niiden sanamuodon mukaan on varmistaa, että toiseen jäsenvaltioon sijoittuvia henkilöitä kohdellaan tässä valtiossa samoin kuin tämän valtion omia kansalaisia, niiden vastaista on myös se, että lähtöjäsenvaltio estää omaa kansalaistaan tai oman lainsäädäntönsä mukaisesti

perustettua, perustamissopimuksen 58 artiklassa tarkoitettua yhtiötä sijoittautumasta toiseen jäsenvaltioon (ks. em. asia AMID, tuomion 21 kohta).

27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sijoittautumisvapautta koskevien perustamissopimuksen määräysten aineelliseen soveltamisalaan kuuluvat kansalliset säännökset, joita sovelletaan, kun kyseisen jäsenvaltion kansalainen tai yhtiö omistaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneesta yhtiöstä sellaisen osuuden, joka antaa ensin mainitulle selvän vaikutusvallan kyseisen yhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä yhtiön toiminnasta (ks. asia C-347/04, Rewe Zentralfinanz, tuomio 29.3.2007, Kok. 2007, s. I-2647, 22 ja 70 kohta ja asia C-231/05, Oy AA, tuomio 18.7.2007, Kok. 2007, s. I-6373, 20 kohta).

28 On kansallisen tuomioistuimen asia varmistaa, onko pääasian osalta näin.

29 Kaikkia hyödyllisiä näkökohtia varten on palautettava mieliin, että näin on erityisesti silloin, kun yhtiö, jonka kotipaikka on kyseisessä valtiossa, omistaa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön pääomasta osuuden, joka vastaa 100:aa prosenttia tämän yhtiön pääomasta, tai kun jäsenvaltioon sijoittautuneen yhtiön kaikki osuudet ovat välittömästi tai välillisesti toisessa jäsenvaltiossa asuvan saman suvun jäsenten hallussa, ja näillä on samat intressit, he tekevät yhteisellä sopimuksella tämän yhtiön yleiskokouksessa esiintyvän saman edustajan välityksellä yhtiötä koskevat päätökset ja määräävät sen toiminnasta (ks. em. asia Rewe Zentralfinanz, tuomion 23 kohta ja asia C-298/05, Columbus Container Services, tuomio 6.12.2007, Kok. 2007, s. I-10451, 13, 14 ja 31 kohta).

30 Mikäli HBV:n osakkuus HBE:ssä saa aikaan sen, että ensin mainittuun yhtiöön sovelletaan sijoittautumisvapautta koskevia perustamissopimuksen määräyksiä, on tarkistettava, onko perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklan kanssa ristiriidassa kansallisen verolainsäädännön soveltaminen siltä osin kuin pääomayhtiöstä omistettujen noteeraamattomien osuuksien arvostamisen yhteydessä tämän pääomayhtiön osakkuus toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä arvostetaan arvoltaan suuremmaksi kuin sen osakkuus kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä.

31 Nyt esillä olevassa asiassa sellaisen pääomayhtiön, jonka kotipaikka on Saksassa ja jolla on HBV:n tavoin osakkuus HBE:n kaltaisessa toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä, verotuksellinen asema on, kuten ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin on todennut, suhteessa siihen varallisuusveroon, joka mainitun pääomayhtiön emoyhtiö on velvollinen maksamaan, epäsuotuisampi kuin jos mainittu henkilöyhtiö olisi sijoittautunut Saksaan.

32 Näin ollen tällaisesta erilaisesta kohtelusta aiheutuu verotuksellinen haitta HB:n kaltaiselle yhtiölle, joka on HBV:n emoyhtiö.

33 Tämän erilaisen kohtelun ja sen tosiseikan johdosta, että HBV on kokonaan mainitun emoyhtiön omistuksessa, se saattaa luopua osakkuudesta toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä (ks. vastaavasti em. asia Rewe Zentralfinanz, tuomion 31 kohta).

34 Tältä osin on syytä huomauttaa, että sijoittautumisvapauden rajoitus on sallittu vain, jos tällä toimenpiteellä pyritään perustamissopimuksen mukaiseen, sallittuun tavoitteeseen ja jos se voidaan perustella yleistä etua koskevilla pakottavilla syillä. Tämän lisäksi toimenpiteellä on voitava taata kyseessä olevan tavoitteen toteuttaminen, eikä tällä toimenpiteellä saada ylittää sitä, mikä on tarpeen tämän tavoitteen saavuttamiseksi (ks. mm. asia C-436/00, X ja Y, tuomio 21.11.2002, Kok. 2002, s. I-10829, 49 kohta).

35 Finanzamt väittää, että HBE:n varallisuusarvon määrittäminen ottamalla huomioon myös sen tuottonäkymät on tarpeellista verotuksen johdonmukaisuuteen liittyvistä syistä toisiinsa

rinnastettavien tosiasiallisten tilanteiden verotuksen yhdenmukaisuuden takaamiseksi. Jos tuottonäkymiä ei otettaisi huomioon HBV:n osuuksien arvostamisen yhteydessä, ulkomaisista yhtiöistä omistettuja osuuksia suosittaisiin.

36 Saksan hallitus väittää, että riidanalainen lainsäädäntö on joka tapauksessa perusteltu niiden hallinnollisten käytännön vaikeuksien vuoksi, joita syntyy, kun lasketaan arvo osakkuuksille toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneissa yhtiöissä.

37 Finanzamtin esittämästä perustelusta on tarpeen palauttaa mieliin, että tarpeella säilyttää verojärjestelmän johdonmukaisuus voidaan perustella perustamissopimuksessa taattujen perusvapauksien käyttämisen rajoittaminen. Jotta tällaiseen perusteluun tukeutuva argumentti voitaisiin hyväksyä, on kuitenkin selvitettävä, että kyseinen verotuksellinen etu on suorassa yhteydessä tämän edun kompensointiin, joka tapahtuu kantamalla tietty vero (ks. mm. em. asia Rewe Zentralfinanz, tuomion 62 kohta ja asia C-443/06, Hollmann, tuomio 11.10.2007, Kok. 2007, s. I-8491, 56 kohta).

38 Pääasiassa kyseessä olevan varallisuusveron osalta ei ole osoitettu, että verotuksellinen etu, joka liittyy osakkuuteen verotusjäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä, olisi suorassa yhteydessä vastaavaan veroon.

39 Näin ollen on katsottava, että kyseessä olevasta verolainsäädännöstä aiheutuvaa rajoitusta ei voida perustella tarpeella varmistaa verojärjestelmän johdonmukaisuus.

40 Saksan hallituksen väitteestä on todettava, että yhteisöjen tuomioistuin on katsonut toistuvasti, että verovalvonnan tehokkuuden turvaaminen on yksi sellaisista yleistä etua koskevista pakottavista syistä, joilla voidaan perustella perustamissopimuksessa taattujen perusvapauksien käyttämisen rajoittaminen (ks. asia C-386/04, Centro di Musicologia Walter Stauffer, tuomio 14.9.2006, Kok. 2006, s. I-8203, 47 kohta).

41 Vaikka jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien ja välillisten verojen alalla 19.12.1977 annettua neuvoston direktiiviä 77/799/ETY (EYVL L 336, s. 15) ei voidakaan soveltaa pääasiassa, tämä seikka ei voi olla peruste sille, että laskentatapa, jota sovelletaan arvostettaessa osakkuuksia toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneissa yhtiöissä, määritellään tavalla, joka on epäsuotuisampi kuin laskentatapa, jota sovelletaan arvostettaessa osakkuuksia kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa yhtiössä. Veroviranomaiset voivat pyytää asianomaisilta verovelvollisilta itseltään tarpeellisiksi katsomiaan selvityksiä, jotta verovelvollisten osakkuudet toisiin jäsenvaltioihin sijoittautuneissa yhtiöissä voidaan arvostaa (ks. vastaavasti asia C-464/05, Geurts ja Votgen, tuomio 25.10.2007, Kok. 2007, s. I-9325, 28 kohta).

42 Edellä esitetyn perusteella esitettyyn kysymykseen on siten vastattava, että pätevän oikeuttamisperusteen puuttuessa perustamissopimuksen 52 ja 58 artiklan kanssa on ristiriidassa jäsenvaltion verolainsäädännön soveltaminen siltä osin kuin pääasian olosuhteiden kaltaisissa olosuhteissa arvostettaessa pääomayhtiöstä omistettuja noteeraamattomia osuuksia tämän lainsäädännön vaikutuksesta tämän pääomayhtiön osakkuudelle toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä lasketaan suurempi arvo kuin sen osakkuudelle kyseessä olevaan jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä, edellyttäen kuitenkin, että tällainen osakkuus voi antaa sille selvän vaikutusvallan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen henkilöyhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä tämän toiminnasta.

43 Kun otetaan huomioon asiakirja-aineisto, on todettava, että EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan 1 kohdasta (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 67 artiklan 1 kohta, kumottu Amsterdamin sopimuksella) ei seurannut se, että pääomanliikkeiden rajoitukset olisi poistettu siirtymäkauden kuluttua; ne nimittäin poistettiin perustamissopimuksen 67 artiklan

täytäntöönpanosta 24.6.1988 annetulla neuvoston direktiivillä 88/361/ETY (EYVL L 178, s. 5), joka perustui ETY:n perustamissopimuksen 69 artiklaan ja 70 artiklan 1 kohtaan (joista on vastaavasti tullut EY:n perustamissopimuksen 69 ja 70 artikla, kumottu Amsterdamin sopimuksella) (ks. asia C-484/93, Svensson ja Gustavsson, tuomio 14.11.1995, Kok. 1995, s. I?3955, 5 ja 6 kohta). Tämä direktiivi oli kuitenkin sen 6 artiklan 1 kohdan mukaan saatettava osaksi kansallista oikeutta viimeistään 1.7.1990, toisin sanoen pääasiassa kyseessä olevan ajanjakson jälkeen.

Oikeudenkäyntikulut

44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Pätevän oikeuttamisperusteen puuttuessa ETY:n perustamissopimuksen 52 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 52 artikla, josta puolestaan on muutettuna tullut EY 43 artikla) ja ETY:n perustamissopimuksen 58 artiklan (josta on tullut EY:n perustamissopimuksen 58 artikla, josta puolestaan on tullut EY 48 artikla) kanssa on ristiriidassa jäsenvaltion verolainsäädännön soveltaminen siltä osin kuin pääasian olosuhteiden kaltaisissa olosuhteissa arvostettaessa pääomayhtiöstä omistettuja noteeraamattomia osuuksia tämän lainsäädännön vaikutuksesta tämän pääomayhtiön osakkuudelle toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä lasketaan suurempi arvo kuin sen osakkuudelle kyseessä olevaan jäsenvaltioon sijoittautuneessa henkilöyhtiössä, edellyttäen kuitenkin, että tällainen osakkuus voi antaa sille selvän vaikutusvallan toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen henkilöyhtiön päätöksiin ja mahdollisuuden määrätä tämän toiminnasta.

Allekirjoitukset

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.